

# مشکات

گاهنامه مشکلات

سال اول، شماره اول، مرداد ماه ۱۴۰۰

عیدکم مبروک

تشویق یا تنبیه، مسئله این است

رد پای کمرنگ عدالت در آموزش مجازی

مانع زدایی از مسیر تحول



# بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صاحب امتیاز

بسپج دانشجویی پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام اصفهان

مدیر مسئول: راضیه بیدرام

سر دبیر: زهرا قاسمی

هیأت تحریریه: مطهره اشراقی، راضیه بیدرام، رقیه جارچی، زهرا

رحمانیان، فاطمه سلطانی تهرانی، فاطمه سادات طباطبایی،

فاطمه کاظمی، الهه محمدی، فاطمه هادی

ویراستاران: زهرا رضایی، نجمه یادگاری

بسپج دانشجویی پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام اصفهان

## فهرست

۱۲ عیدکم مبروک  
۱۴ ردپای کمزنگ عدالت در آموزش مجازی

۱۵ تشویق یا تنبیه؟ مسئله این است  
۱۶ طرح ولایت زیر سایه امام هشتم  
۱۹ دولت حسن روحانی، از وعده تا عمل

۱۱۱ مانع زدایی از مسیر تحول  
۱۱۳ مظلومیتی بی مرز  
۱۱۵ حذف و انهدام دانشگاه فرهنگیان به چه قیمتی



# عیدِ کُم مَبروک

فاطمه هادی / پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام



عیدکم مبارک

## سخن مدیر مسئول

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هر روز که میگذرد، ما، در تلاش برای غرق نشدن در روزمرگی و بی تفاوتی به سر می‌کنیم. هر روز که می‌گذرد بیشتر از قبل اهمیت مسائل فرهنگی و تربیتی بر ما روشن می‌شود و می‌دانیم. «دغدغه فرهنگی، شبیه میدان جنگ است. به معنای رها کردن سنگر، عقب نشینی و ناامید شدن نیست»

بلکه به معنای ماندن، ساختن و البته ساخته شدن است. فرهنگ به معنای واقعی روح جامعه نیاز به ساخته شدن دارد و این مهم محقق نمی‌شود مگر با تلاش همه کسانی که وظیفه خطیر تعلیم و تربیت را بر عهده دارند. ما در مشکات با همین هدف گرد آمده ایم. اینجا هستیم تا در کنار هم رشد کنیم و با امید به تاثیر قلم از آینده‌ی روشنی سخن بگوییم که تک تک ما در ساخته شدن آن نقش داریم.



# رویای کمرنگ عدالت در آموزش مجازی!

فاطمه سادات طباطبائی / پردیس فاطمه الزهرا (ع)



روز؛ روز غدیر است و پیامبر به فرمان خدا بر سر چشمه غدیر ایستاده‌اند و نظاره می‌کنند امت را؛ تا یک پارچه شوند و گرد هم آیند تا برایشان بگویند فرمان الهی را که ای مردم، من صراط مستقیمم ام که خداوند شما را به پیروی از آن امر فرموده است، آن گاه پس از من، علی و پس از او فرزندانم از نسل او.

ای مردم! این، آخرین ودیعتی است که عشق بر شانه‌های خسته ولی صبور من گذاشته؛ مژده می‌دهم شما را به پیوند خدا و ملکوت با زمین، به پیوند بی‌وقفه نور و رنگین کمان، به بارانی که ریشه در خاک دارد و آسمان به شستن سرو روی خودش با آن، مباحثات می‌کند.

خورشید نورش را از چشم‌های صبور این مرد می‌گیرد. ستاره‌ها تلالو آسمانی خنده‌های او هستند. هر چند این مرد غمگین، کم می‌خندد؛ اما باور کنید وقتی بخندد، دنیا را بهاری می‌کند!

مسافران یک به یک، به میعادگاه عشق نزدیک می‌شوند، و آن گاه فرمانی از سوی قادر متعال نازل می‌گردد و پیامبر رحمت بر تمامی اهل زمین مژده می‌دهند: «الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ» و دستان مهربان پیامبر (ص) دستان با صلابت علی (ع) را بر فراز آسمان بلند می‌کند و نوری عظیم، این کره خاکی را فرا می‌گیرد. مژده باد بر اهل زمین مژده، باد بر اهل آسمان‌ها.

علی (ع) این یکه تاز مردانگی و عدالت، علی (ع) این مظهر شجاعت و صلابت بر تخت امیری مومنان خواهد نشست. او زمین را از عدل پر خواهد کرد و عشق الهی را در دل‌های مومنان جای خواهد داد. او بعد از پیامبر رحمت و رافت، یگانه حاکم بزرگ بر قلب مسلمین خواهد بود و پیامبر (ص) این گونه فرمود: هر کس من مولای او بوده ام علی مولای اوست.

اما؛ اما چه تلخ است حقیقتی که واقع شد؛ پیمانی که شکست؛ عهدی که گسسته شد و حقی که ادا نشد و منبری که گستاخانه غصب شد؛ قلمی که می‌بایست در دستان مرد علم و فهم و کمال می‌بود؛ هم او که باب علم نبی بود هم او که اول کاتب و مفسر و ماول قرآن بود؛ خودش و قرآنش هر دو متروک و مهجور ماندند.

بیایید بار دیگر یک پارچه و متحد و خرسندانه در کنار غدیری دیگر جمع شویم و در حضور پیامبر الهی به ندای «من کنت مولاه فهذا علی مولاه» پاسخ مثبت داده و لبیک بگوییم.

به ریسمان محکمش بیاویزیم و تا اوج ملکوت خدا بالا برویم؛ شیرینی طعم ولایت الهی او را بچشیم و در بهشت عدن خدا زندگی کنیم.



عدالت خواهی به عنوان یک خواسته اساسی همیشه مورد توجه جامعه ایران بوده است. از این رو سخن گفتن از عدالت در جامعه ایران پررنگ ولی در بیشتر موارد شعاری است. از منظر قانون اساسی تامین آموزش و پرورش رایگان برای همه در تمام سطوح یکی از مهم ترین وظایف دولت برای قسط و عدل و استقلال و همبستگی ملی است و آموزش و پرورش به عنوان یک فرصت همگانی است.

**در شرایطی کنونی که بحران کرونا موجب تعطیلی آموزشی حضوری در کشور شده است، ایجاد بسترهایی جهت برگزاری جلسات مجازی و آموزش از راه دور، سبب ایجاد ظرفیت جدیدی برای آموزش دانش آموزان در کشور شده اما به دلیل عدم وجود زیرساخت های لازم نتوانستیم از این ظرفیت جدید آن طور که باید بهره ببریم و دانش آموزان به ویژه در مناطق محروم دچار آسیب های زیادی شدند.**

این کودکان، ملزومات و امکانات آموزش از راه دور مثل سیستم های رایانه ای، تبلت، اینترنت با سرعت مناسب و... را ندارند که این شرایط موجب «یأس آموزشی» و ناتوانی در همگام شدن با آموزش های الکترونیک شده و در نتیجه افزایش میزان ترک تحصیل در دوران کرونا را به همراه خواهد داشت. به طور معمول دانش آموزان شهری و مناطقی که

به زیرساخت های مخابراتی و اینترنتی دسترسی داشتند به خوبی از بستر ایجاد شده بهره مند شدند ولی نگرانی عمده برای دانش آموزان روستایی، حاشیه شهرها و مناطقی بود که از این نعمت بهره مند نبودند که این موضوع مشکلات خاص خود را در پی داشت.

در این مناطق با مشکلات زیرساختی مانند نبود اینترنت مواجه هستیم و دانش آموزان به دلیل نداشتن توان مالی به تبلت یا گوشی تلفن هوشمند دسترسی ندارند.

ضرورت دسترسی همه دانش آموزان به امکانات و زیرساخت های آموزشی جهت تحقق عدالت آموزشی و برخورداری از کیفیت مناسب آموزشی و پرورشی و تحقق اصل ۳۰ قانون اساسی ایجاب می کند تا دولت نسبت به تأمین و تهیه ابزار آموزشی و مجازی یعنی تبلت دانش آموزی به گونه ای اقدام کند که در صورت نبود ساختارها و ابزارهای الکترونیکی لازم مانند گوشی هوشمند و دسترسی به اینترنت با سرعت مناسب، با نصب برنامه های نرم افزاری و محتوای الکترونیکی و چند رسانه ای آموزشی و پرورشی و تأیید سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی هیچ دانش آموزی از آموزش محروم نباشد.

## تسویح یا تنبیه؟ مسئله این است

فاطمه کاظمی / پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام



### روش های تشویق:

۱. جوایز و تشویق ها باید تعریف شده باشند؛ یعنی کودک بداند که برای انجام کدام عمل صاحب این جایزه شده است. به عبارت دیگر انجام این تشویق و ادای جایزه باید دارای هدف و چارچوب باشد. این عمل باعث می شود کودک به درستی کارش پی ببرد و آن را تکرار کند.

۲. انجام تشویق باید در معرض دید باشد؛ وقتی کودک در جمع مورد تشویق و تحسین قرارگیرد، اعتماد به نفسش ارتقا پیدا می کند و کودکان دیگر از او الگو گیری میکنند. این کار فضای رقابت سالم بین دانش آموزان را ایجاد می کند. به علاوه کودکی که رضایت دیگران به ویژه والدین و معلم و مدیر برایش مهم است، به این هدف دست می یابد.

۳. تشویق باید عمل محور باشد. در تشویق فقط نباید به کودکان ممتاز توجه شود بلکه همه باید مورد این توجه قرار بگیرند؛ چرا که تشویق نباید نتیجه محور باشد یعنی فقط با توجه به نمره ی پایانی انجام شود بلکه باید عمل محور باشد. کودکی که تلاش کرده و نسبت به گذشته خود پیشرفت کرده هم باید مورد تشویق قرار بگیرد تا ناامید نشود و به تلاش خود ادامه دهد تا به وضعیت مطلوبی برسد. اگر در کلاس تنها به چند نفر خاص توجه شود به تدریج بقیه ی دانش آموزان عقب نشینی میکنند و تبدیل به تماشاگر می شوند.



### قسمت اول:

عرض سلام دارم به همه ی کسانی که قصد دارند این مطلب را مطالعه کنند. اینکه شما روی این صفحه متمرکز شدید و از آن به سادگی عبور نکردید، نشان دهنده ی دغدغه مندی شماست. تشویق و تنبیه به صورت های متفاوتی در جامعه و به وسیله ی نهادها و افراد مختلف انجام می شود. از جمله این نهاد های تاثیر گذار مدرسه است و از عناصر کلیدی فرآیند تعلیم و تربیت در مدرسه، معلم است. یک آموزگار موفق باید فلسفه تشویق و تنبیه را بداند. بداند کجا، چگونه و با چه روشی کدام یک از انواع تشویق یا تنبیه را به کار بگیرد که تاثیر گذاری بیشتری داشته باشد.

به طور کلی نمی توان گفت که تشویق خوب است یا تنبیه. نمی توان فقط روی تشویق متمرکز شد چون این کار باعث ایجاد توقع کاذب در دانش آموز می شود. دانش آموزی که همیشه به دنبال تشویق از جانب دیگران باشد، اگر روزی این تشویق به هر دلیلی اتفاق نیافتد، دلسرد شده و دست از تلاش بر می دارد. معلم باید بیشتر بر تقویت انگیزه درونی در فراگیر خود تمرکز کند؛ یعنی او را به گونه ای بار بیاورد که به ذات درس و علم علاقه مند شود نه صرفا به خاطر تشویق درس بخواند. علاوه بر این اگر فقط تشویق باشد، کودک هیچگاه به نقایص و اشتباهاتش پی نمی برد و در نتیجه به دنبال اصلاح آن نیز نخواهد بود. اگر هم تنها بر تنبیه اتکا شود، کودک هیچ گاه طعم موفقیت را احساس نمی کند؛ همیشه سرخورده و غمگین خواهد بود و بعد از مدتی که ببیند هرچه تلاش کند بی نتیجه است، دست از تلاش می کشد. تاکید بر هریک از این دو به تنهایی صدمات جبران ناپذیری به تربیت کودک و شخصیت او وارد میکند. تشویق و تنبیه باید در کنار هم به کار گرفته شوند و حتی گاهی تشویق بیشتر از تنبیه باشد.

هم تشویق و هم تنبیه، روش هایی دارد که هر کدام پیامدها، آثار و نتایجی را به دنبال دارد:





### روش های تنبیه

اینکه چه شخصی تنبیه را انجام می دهد خیلی مهم است. معمولاً در خانواده تنبیه به وسیله پدر انجام می شود چون سخت گیری پدر بیشتر از مادر است. البته ما با تنبیه بدنی به شدت مخالف هستیم. تنبیه بدنی حتی می تواند نتیجه ای برخلاف انتظار ما در بر داشته باشد.

۱. تنبیه باید به صورت غیرمستقیم و ترجیحاً در تنهایی انجام شود تا شخصیت دانش آموز و غرور او نزد همسالانش خدشه دار نشود و اعتماد به نفس او را از بین نبرد.

۲. محرومیت می تواند روش مناسبی برای تنبیه باشد. مثلاً اگر کودک تکالیفش را به موقع انجام ندهد، از تماشای برنامه تلویزیونی مورد علاقه اش محروم می شود. یا اگر در مدرسه قوانین را رعایت نکند و از نظر اخلاقی مشکل ایجاد کند، از همراهی با دوستانش در گردش علمی محروم خواهد شد.

۳. عدم برآورده کردن خواسته های کودک از دیگر روش های تنبیه است. به عنوان مثال کودکی که بی ادبی میکند و احترام دیگران را حفظ نمیکند، پدر و مادر خواسته ی او برای خرید فلان وسیله بازی را رد می کنند در حالی که به او می گویند دلیل رد خواسته اش چه بوده است. یا دانش آموزی که درس نمی خواند، معلم با درخواستش برای فوتبال بازی کردن مخالفت میکند.

ادامه دارد...



طرح ولایت زیر سایه امام هشتم

رقیه جارچی / پردیس الزهرا علیها السلام زنجان





سال ۹۶ وارد دانشگاه فرهنگیان شدم. از همان موقع فعالیت در عرصه بسیج را شروع کردم. همین جا بود که با دوره طرح ولایت آشنا شدم. سال ۹۷ خیلی سعی کردم که ثبت نام کنم اما نشد که نشد. انگار خدا تصمیم دیگری برایم داشت و قسمت بود که سال های بعدی در طرح ولایت شرکت کنم. سال ۹۸ توانستم در این طرح ثبت نام کنم و خیلی از دوستانم را هم ترغیب کردم که شرکت کنند. بعد از شرکت در آزمون ها و انجام مصاحبه منتظر اعلام نتایج بودیم و استرس خاصی داشتیم. مدام می ترسیدم دوباره مصلحت نباشد که امسال هم در این دوره شرکت کنم.

اما قبول شدم نه تنها من بلکه همه دوستانم سارا، زهرا و .... اصلاً باورم نمی شد. انگار خدا می خواست که این سفر برایم بهترین سفر عمرم شود. چهل روز، کنار امام رضا آن هم همراه با دوستانی که خیلی دوستشان دارم و کلاسی که می توانست بهترین تجربیات را برایمان از درس های عقیدتی رقم بزند. دوره طرح ولایت را فقط برای دروسش نبود که رفته بودیم یاد بگیریم بلکه این دوره از ب بسم الله آن گرفته تا نون والصالینش برایمان درس و خودسازی بود. تک تک لحظاتش درس زندگی می داد. خوابگاه، کلاس درس، وقت غذا خوردن، صف ناهار و شام، راه هایی که با اتوبوس طی می کردیم، تک تک روزهایی که به حرم می رفتیم، وقت خواب، خوابی که دیدم، جشن هایی که گرفتیم، نمازهای جماعت صبح و ظهر و مغرب، دلخوری ها ... همه برایم شیرین و لذت بخش بودند که اگر بخواهم تک تکشان را بگویم صفحات زیادی برای نوشتن می خواهد ولی همه چیزهایی که داشت و همه اتفاقاتی که افتاد با اتفاق های روزمره ای که برایمان می افتد فرق داشت. یک بصیرت خاصی داشت، در کنار آقا همه اتفاقات درس زندگی می داد. به قولی انگار شده بودیم نظر کرده آقا.

این دوره و درس هایی که گذرانیدیم می توانم بگویم که تاثیرات آشکار و نهان زیادی در ما گذاشت. تاثیرات آشکار آن به کنار ولی با اتفاقاتی که در زندگی من افتاد تازه متوجه تاثیر نهانی این دوره در خودم و می شوم که



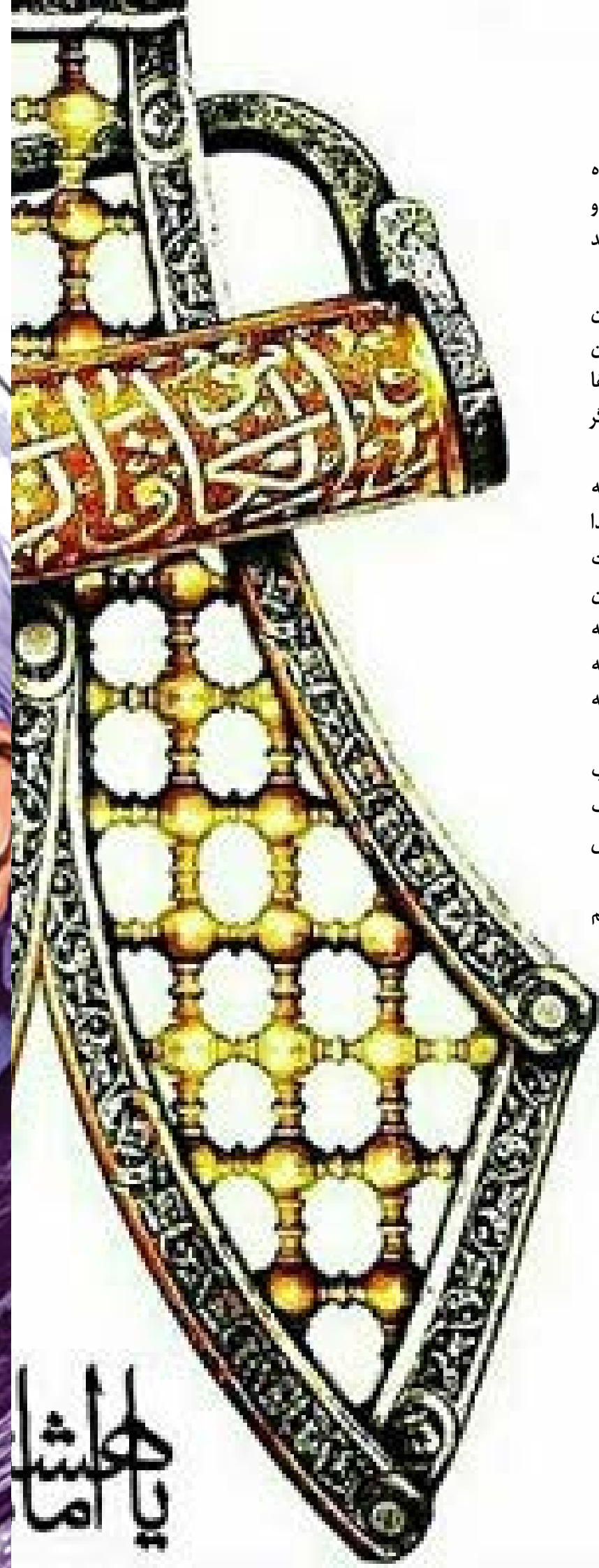
این دوره چه قدر به بالا رفتن آگاهی من کمک کرد. این را وقتی می فهمم که می بینم خودم و دوستانم در مقابل خیلی از شبهاتی که در فضای مجازی مطرح می شود و حتی اطرافیانمان مطرح می کنند به این زودی تسلیم نمی شویم و می دانیم که جواب این شبهه چیست ولی کسانی که این دوره رو نگذارنده اند و مطالعات مبانی عقیدتی را هم نداشتند، می بینیم که چقدر راحت در مقابل این شبهه ها کم می آورند و تسلیم می شوند و....

چهل روز، مشهد زیر سایه آقا بودیم و آقا توجه ویژه به ما داشت. این را وقتی فهمیدم که آخرین روز دوره رسید و قرار بر برگشتن و دل کندن از آقا و مشهد و دوستان بود. برای آخرین بار رفتیم حرم، دل شکسته بودم اما بالاخره خداحافظی کردیم، به امید روزی که دوباره دعوت می شویم، به امید روزی که به بهانه خادمی دوباره چهل روز دعوت می شویم و می آییم پیش آقا تا دوباره بشویم نظر کرده امام رئوف.

سوار قطار شدیم. دیگر آخرهای راه بود. داشتیم به شهرمان می رسیدیم. به دوستم گفتم حالا که داریم از مشهد فاصله می گیریم دیگر زیر سایه آقا نیستیم ؟ دیگر از تفضلات آقا بی بهره ایم ؟ می خواهیم چه کنیم؟

واقعاً این حس را داشتم که داریم از سرچشمه تفضلات دور می شویم و واقعاً هم بی بهره شدیم. مشهد که بودیم امام رضا توجه دیگری به ما داشت. امام مهربانی ها نگاه خاصی به این دوره و درس و کلاس ها داشتند. در این دوره مسئول یکی از استان ها می گفت همان اوایل دوره فکر می کنم روز دوازدهم بود وقتی که از خواب بیدار شدم و رفتم تا دست و صورتم را بشویم. متوجه شدم یک چیزی نیست، چیزی که سالیان سال بود وقتی صبح ها از خواب بیدار می شدم با من بود، در چشم هایم بود و هیچ درمانی برای آن نیافته بودم اما حالا دیدم که





هشتم

دیگر نیست، آری همان ضامن آهو خودش شفایم داده بود، نمی دانم چندمین بار بوده که به دیدار آقا رفتیم و آقا دست پر مهرشان را بر چشمان گریانم کشیده بودند که شفا یافتیم.

می گفت: شاید همان اولین بار که رفتیم یا شاید دومین بار. خودم نمی دانستم که آقا شفایم داده آخر من چنین تقاضایی نکرده بودم ولی خودش ناخواسته دردم را شفا داد بود، می گفت آقا نخواستیم و شفایم دادی حالا اگر بخواهم چه می کنی؟

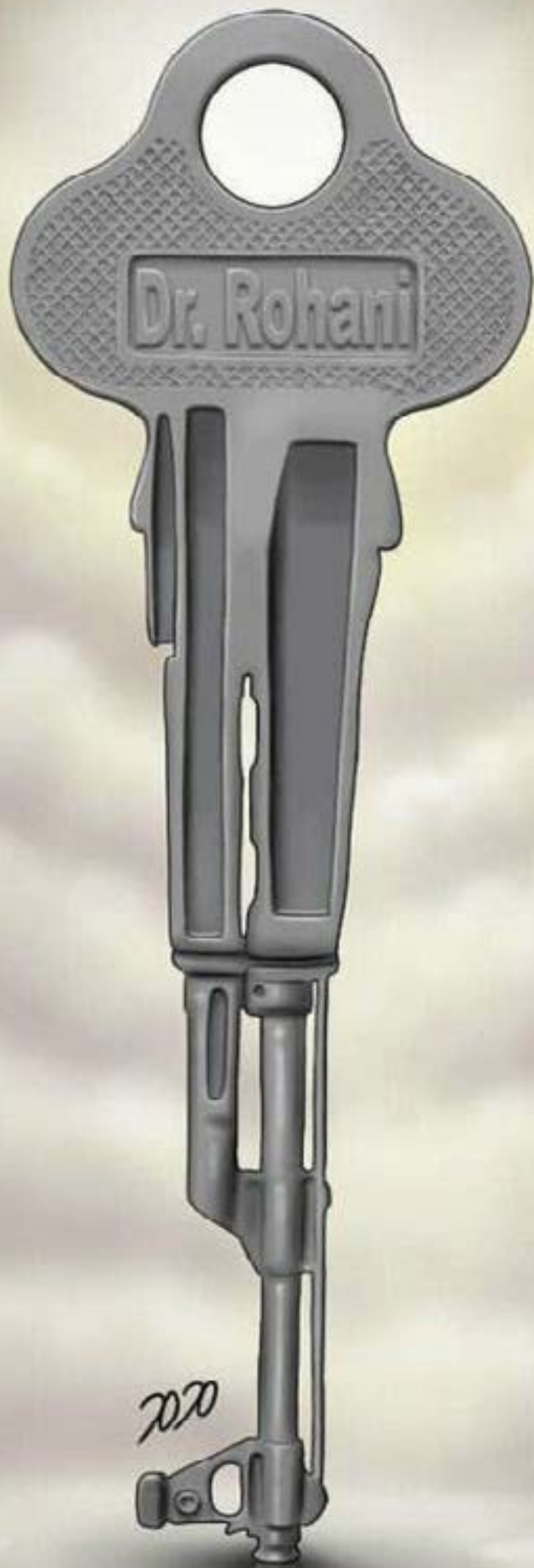
ما معلم هستیم و قرار است نسلی را تربیت کنیم که کشور و جامعه آینده ما را می سازند. پس ما معلمان، ابتدا باید عقیده خودمان را بسازیم و محکم کنیم و اطلاعات کافی و جامع داشته باشیم و شبهات خودمان بر ایمان حل شده باشد تا بتوانیم شبهات دانش آموزان را به خوبی پاسخ دهیم و دانش آموزانی تربیت کنیم که به راحتی تسلیم شبهات بی اساس و بی پایه نشوند و بلکه به دنبال جواب آن باشند.

شرایط دوره خیلی عالی بود. غذاهایشان خیلی خوب بود و کم و کاستی نداشت. فقط خوابگاهمان کوچک بود که آن هم چون همگی با هم دوست بودیم مشکلی پیش نیامد و کنار هم لذت می بردیم.

این دوره واقعا یک دوره ناب ناب بود که در عمرم هم فکر نمی کنم دیگر چنین دوره ای برایم تکرار شود.

# دولت حسن روحانی، لزوم عذر تا عمل

فاطمه سلطانی تهرانی / پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام



#### هم سانتریفیوژ بچرخد هم چرخ زندگی مردم

روحانی که زمانی رئیس تیم مذاکره کننده ایران با سه کشور غربی در دولت اصلاحات بود شعار داد که بسیار معروف شد. روحانی گفت: «سانتریفیوژ باید بچرخد اما زندگی مردم هم باید بچرخد.» این شعار حاکی از این بود که دولت اعتدال قصد دارد بهبود وضع معیشت مردم را از مسیر رفع تحریم ها و تعامل با دنیا بسازد. وعده‌ای که در دولت اول او با توافق برجام در سال ۹۴ اتفاق افتاد. در حوزه های فرهنگی نیز قول داد که امور به خود فعالان و هنرمندان واگذار شود و در عین حال از فضای باز دانشگاهی و فضای باز مجازی و رسانه ای صحبت کرد و گفت: باید فضا را سیاسی و فرهنگی کنیم و به سمت امنیتی زدایی برویم. این واگذاری امور به مردم در حوزه اقتصاد هم مصداق پیدا می‌کرد و منظور او از این حرف توسعه زمین فعالیت بخش خصوصی بود. او گفته بود: «دولت اگر رقیب باشد بخش خصوصی نمی‌تواند فعالیت کند، لذا دولت باید زمینه‌های لازم را برای رقابت بخش خصوصی با یکدیگر فراهم کند و هر بخشی که موفقیت بیشتری را کسب کرده با حمایت، سیاست کلی و هدایت عام زمینه فعالیت هر چه بهترش فراهم شود.»

#### تولید ثروت به جای توزیع ثروت

روحانی در جایی دیگر گفته بود: «دولت باید تصدی گری خود را محدود به مواردی کند که باید متصدی آن باشد مانند امنیت، آموزش و بهداشت و در سایر زمینه‌ها برای فعالیت مردم زمینه و تسهیلات را فراهم کند و اساس قانون اصل ۴۴ هم همین است.» در حوزه اشتغال‌زایی گفته بود که «برنامه اقتصادی من حل معضل اشتغال به خصوص برای تحصیل کرده‌ها است. همین کارخانه‌های موجود در کشور اگر به جای ۲۰ درصد توان با ۶۰ درصد توان کار کنند، بخش عظیمی از مشکلات اشتغال‌زایی در کشور برطرف می‌شود.»

۲۴ خرداد سال ۹۲ دولت حسن روحانی بر سر کار آمد. بسیاری امیدوار بودند که دولت جدید، شرایط را تغییر دهد؛ هم شرایط اقتصاد نابسامان را و هم شرایط سیاست بین‌الملل را.

دولت روحانی کارش را با چند شعار آغاز کرد؛ ابتدا اقتصاد آزاد و بها دادن به بخش خصوصی، سپس بهبود فضای کسب و کار و نیز آغاز مذاکراتی که سبب شود هم چرخ سانتریفیوژها بچرخد و هم چرخ زندگی مردم. اما آیا این شعارها در دوران ۸ ساله ریاست جمهوری آقای روحانی محقق شد یا خیر؟

انتخابات سال ۹۲ در شرایطی برگزار شد که شعارهای اقتصادی زیادی از سوی کاندیداها مطرح می‌شد. اقتصاد کشور در آن زمان با تورم فزاینده و رشد اقتصادی منفی مواجه بود و مشکل بیکاری همچنان پررنگ بود، از طرفی تحریم های نفتی و بانکی در سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ فشار زیادی به اقتصاد وارد کرده بود.

محوریت برنامه‌های آقای روحانی ایجاد گشایش در اقتصاد و برقراری تعامل سازنده با دیگر کشورهای دنیا و رفع تحریم ها بود. شعار اصلی او در این زمینه «نجات اقتصاد کشور» بود.

روحانی وعده داده بود که علاوه بر داشتن برنامه چهار ساله اقتصادی، یک برنامه ۱۰۰ روزه برای ایجاد تحول در وضعیت اقتصادی مردم نیز دارد. او وعده داده بود: «دولت تدبیر و امید به دنبال این است که آنچنان مردم را از درآمد سرشار کند که اصلاً به یارانه ۴۵ هزار تومانی نیازی نداشته باشند و به جای اینکه مردم دست به سوی دولت دراز کنند دولت دست به سوی مردم دراز کند.»



## شاخص های اقتصادی در دولت روحانی

اما شاخص های اقتصادی در دولت روحانی به ما چه می گوید؟ وضعیت نرخ تورم، رشد اقتصادی، نرخ ارز، نرخ فقر و... بیانگر چه واقعیتی هابی در حد فاصل سال های ۹۲ تا ۹۹ است؟

دوره اول دولت روحانی، دوره ای بود که او توانست بخش مهم شعارهای اقتصادی اش را عملی کند. مذاکرات هسته ای به نتیجه رسید. بخشی از تحریم ها برداشته شد. دو سال متوالی نرخ تورم اقتصاد ایران تک رقمی شد. اتفاقی بی سابقه در اقتصاد ایران. نرخ رشد منفی دولت دهم، مثبت شد و حتی در بازه ای به ۱۲ درصد هم رسید، اگرچه حاصل درآمد های نفتی بود.

در دولت اول روحانی تا حدودی وضعیت کشور رو به بهبودی بود. اما از اواخر سال ۹۶ ورق برگشت. دقیقاً زمانی که زمزمه خروج دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا از برجام جدی شد. نرخ ارز کم کم افزایش یافت و ظرف کمتر از چهار سال از ۳۰۰۰ تومان به ۳۰۰۰۰ هزار تومان افزایش یافت. نرخ تورم تک رقمی در اسفند ۹۹ به آستانه ۵۰ درصد رسید. نرخ رشد اقتصادی منفی شد. آمریکا از برجام خارج شد و سخت ترین تحریم ها را علیه ایران اعمال کرد. دولتی که وعده داده بود «آنچنان مردم را از درآمد سرشار کند که اصلاً به یارانه ۴۵ هزار تومانی نیازی نداشته باشند» سال ۹۸ با اعتراضاتی مواجه شد و در نهایت یارانه جدیدی پرداخت کرد و مردم زیادی به یارانه دولت وابسته شدند.

نتیجه اما چیزی است که اکنون می بینیم. دولتی که با شعار آواربرداری از اقتصاد روی کار آمد، خرابی های بسیاری ایجاد کرد. از تورم بی سابقه گرفته تا جهش ۸۰۰ درصدی نرخ ارز و تورم ۷۵ درصدی اقلام خوراکی در برخی از استان ها! دولت روحانی رکوردهای منفی بسیاری را به نام خود ثبت کرده است. تورم سال های ۹۷ و ۹۸ به ترتیب

رقم های ۳۱٫۲ و ۴۱٫۲ درصد را ثبت کرده است. در مورد نرخ ارز قیمت دلار در سال ۹۹ حتی به ۳۲ هزار تومان هم رسید که نشان از رشد نزدیک به ۸۰۰ درصدی از سال ۹۲ تا ۹۹ داشت. رشدی منفی و کاملاً بی سابقه.

درآمد سرانه کشور از سال ۹۰ تا ۹۸، ۳۴ درصد کم شد و به ابتدای دهه ۹۰ رسید. در مورد درآمدهای نفتی نیز از سال ۹۲ تا ابتدای سال ۱۴۰۰ رقمی در حدود ۳۵۰ میلیارد دلار درآمد نفتی دولت های یازدهم و دوازدهم بوده است. درآمد نفتی دولت اعتدال ۲۶۸ میلیارد دلار از دولت های نهم و دهم کمتر بوده است. اما به ترتیب ۲۴۰ میلیارد دلار و ۱۹۳ میلیارد دلار از دولت های سازندگی و اصلاحات بیشتر بوده است.

اما در مورد بهبود فضای کسب و کار براساس آخرین گزارش ارائه شده از سوی بانک جهانی ایران در سال ۲۰۲۰ از میان ۱۹۰ کشور جهان با امتیاز ۵/۵۸ در رتبه ۱۲۷ قرار گرفته است که یک رتبه نسبت به سال قبل از آن بهبود یافته بود. رتبه ایران در سال ۲۰۱۹، ۱۲۸ و امتیاز ثبت شده در این شاخص، ۹۸/۵۶ بود. در گزارش سال ۲۰۱۷، ایران با دو رتبه تنزل نسبت به گزارش سال ۲۰۱۶، در رتبه ۱۲۰ از میان ۱۹۰ کشور قرار گرفت.

و این بود وعده هایی که اکنون پس از ۸ سال، به وقوع نپیوست و دولت یازدهم و دوازدهم صد ها مشکل اقتصادی، معیشتی، فرهنگی و... از خود به یادگار گذاشت.

به امید تحول مثبت با  
ظهور بقیه الله الاعظم ارواحنا فدا

## مانع زدایی از مسیر تحول

مطهره اشراقی / پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام



هدف سند تحول بنیادین این است که افرادی متدین و پژوهشگر تربیت کنیم اما واقعیت این است که باید بعد از ۹ سال در جامعه مشاهده کنیم که آیا این تغییرات و پیشرفت‌ها در وجود آنها مشاهده می‌شود یا خیر؟ الزامات سند به خوبی محقق نشده است، این را از ارزیابی خروجی آموزش و پرورش می‌توان فهمید.

هر سند بالادستی برای اجرای کامل نیاز به برنامه برای استقرار و اجرا دارد و همچنین تدوین یک ساختار اجرایی برای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش یک ضرورت است. برای اجرای سند تحول بنیادین تدوین برنامه و تکلیف برای سه لایه بالادستی، میان‌دستی و پایین‌دستی نیاز است و صرفاً نباید به نظارت و ارزیابی لایه بالادستی بسنده کرد، به عنوان مثال باید بررسی شود که مدارس برای اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش چه اقداماتی انجام داده‌اند و میزان پیشرفت کار تا چه حد بوده است.

هر سند شامل اقدامات فرهنگ‌ساز، بسترساز و پیاده‌ساز است. اقدامات بسترساز شامل قوانین، دستورالعمل‌ها، نظام‌ها و ابزارهاست و اقدام پیاده‌ساز به معنای اجرایی شدن سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در مدارس است.

تصویب سند تحول را باید نقطه عطف نظام تعلیم و تربیت دانست. وقتی از عملیاتی کردن سند تحول حرف می‌زنیم از سندی می‌گوییم که شناسنامه فلسفی و تربیتی است اما متأسفانه در عملیاتی کردن آن موفقیتی حاصل نشده است البته به این معنا نیست که اصلاً کاری انجام نشده بلکه کاری به معنای نفوذ روح سند تحول در برنامه‌های مختلف آموزش و پرورش انجام نشده است. رهبر معظم انقلاب چند سال است که می‌پرسند چرا سند تحول عملیاتی نمی‌شود؟! نمی‌توان گفت سند تحول



بنیادین عملیاتی شده است و باید این واقعیت تلخ را پذیرفت!

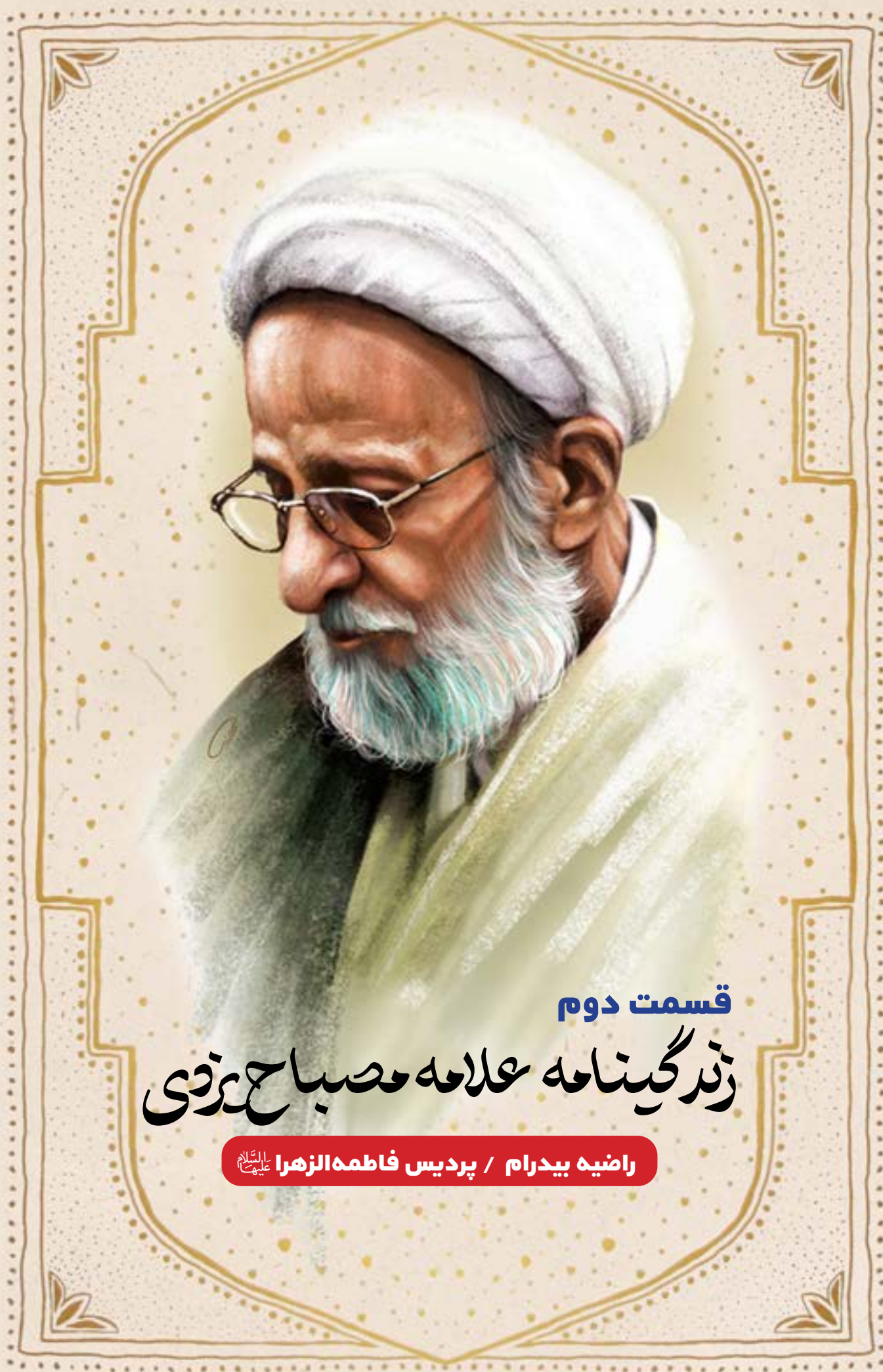
یک حالت این است که نمی‌توانند سند را اجرا کنند، ایرادی ندارد اگر بگوییم نتوانسته‌اند الگوهای برقراری ارتباط و نسبت برقرار کردن بین هدف و وسیله را اجرا کنند. اشکال را باید در اینجا جست‌وجو کرد یعنی جاهایی که باید سند را عملیاتی کنند ولی نتوانسته‌اند این کار را انجام دهند، عملیاتی کردن سند تحول مدل می‌خواهد!

مشکل دیگر این است که برخی افراد تمایل ندارند سند اجرا شود البته این هم اشکالی ندارد، برخی ممکن است سند را نپسندند اما باید بگویند راه حل چیست، در معضل اول که نمی‌توانند سند را اجرا کنند نیاز است رمزگشایی شود و در مشکل دوم که نمی‌خواهند سند تحول عملیاتی شود باید رمزگشایی کرد، آیا نمی‌خواهند با شناسنامه ایرانی کار کنیم؟ آیا به دنبال مدل‌های غربی هستند؟ در این رابطه باید تعامل و استدلال کرد.

دلیل بعدی این است که برخی می‌گویند، نمی‌شود سند تحول را اجرا کرد و مشکل دارد. در اینجا باید هسته سند را زیر سوال برد. تماشا کردن سند تحول، مسئله‌ای را حل نمی‌کند باید بررسی کرد علت عملیاتی نشدن سند در طول این ده سال چیست؟ مسئله‌ی دیگر می‌تواند این باشد که وقتی این سند را سال ۹۰ رونمایی کردند و شتاب زده‌تر از آن ساختار را تغییر دادند نه فضا در اختیار داشتند و نه معلم. خیلی جاها انباری‌ها و پستوها به کلاس درس تبدیل شدند. این تغییر ساختار از دوره ابتدایی شروع شد و مکرر شنیدیم که معلم دبیرستان را به دوره ابتدایی منتقل کردند بدون اینکه فضای دوره ابتدایی را بشناسد.

واقعیت این است که در سند تحول به عدالت و عدل و جامعه عادلانه اشاره شده که قرار است





قسمت دوم

## زندگینامه علامه مصباح‌ریزی

راضیه بیدرام / پردیس فاطمه‌الزهرا علیها السلام



آموزش و پرورش به آن جامه عمل بپوشاند در حالی که انواع و اقسام مدارس را در درون خود دارد. فردی که در منطقه دوردست درس می‌خواند با فردی که در مدرسه‌ای خوب در تهران درس می‌خواند تفاوت دارد.

برای ۵۰۰ دانش آموز چند مربی و معلم باید در مدرسه حضور داشته باشد که سند تحول و تربیت چندساختی محقق شود. در حالی که یک مدرسه ۵۰۰ دانش آموزی چهار، پنج معاون و کادر اجرایی دارد، نیروی کارگاه و مشاور از دبیرستان‌ها حذف شده است. چقدر ضرورت دارد که یک مدرسه ۵۰۰ دانش آموزی مشاور داشته باشد؟ در دوسال اخیر مشاور داشتیم که آن هم حذف شد.

سند تحول بسیار ارزشمند است و احتیاج داریم به روشنی برای همه اقشار تبیین شود. پیشنهاد می‌شود کلاس‌های آموزش ضمن خدمت برای همگرایی دبیران و مدیران در همه سطوح برگزار شود و حتی در سطوح اولیا هم آموزش‌هایی از سوی صداوسیما ارائه شود.



# سند ۲۰۳ کارخانه مُزدورسازی

الهه محمدی / پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام

در سال ۱۳۶۰ با تشدید فعالیت گروه های مارکسیستی، ایشان در مناظره ای تلویزیونی با حضور احسان طبری و فرخ نگهدار به نقد دیدگاه های مارکسیستی پرداختند. حاصل این نقد ها در کتاب شش جلدی «پاسداری از سنگر های ایدئولوژیک» بعد ها به چاپ رسید. از دیگر فعالیت های علامه مصباح رحمته الله علیه مدیریت مدرسه علمیه حقانی برای مدت زمانی کوتاه به دعوت آیت الله بهشتی و تدریس تفسیر، فقه و فلسفه در همین مدرسه را می توان نام برد. بعد ها با بروز اختلافاتی جدی میان مخالفان و طرفداران علی شریعتی در این مدرسه، ایشان مدرسه را ترک کردند.

با تاسیس موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته الله علیه با هدف تبیین و به کارگیری معارف اسلامی و با شکل گیری «طرح ولایت دانشجویی» با مدیریت شخص آیت الله مصباح؛ برنامه نظام مندی در کشور برای آموزش مبانی اندیشه اسلامی به دانشجویان و جوانان در کشور شکل گرفت.

کتاب تالیفی این عالم برجسته در موضوعاتی مانند معارف قرآن، فلسفه، آموزش عقاید و مکاتب اخلاق و سایر موضوعاتی از این قبیل، بارها به زبان های مختلف زنده دنیا ترجمه شده و علاقه مندان از آنان به عنوان یک منبع و مرجع علمی خوب استفاده کرده اند. رهبر معظم انقلاب در پیام تسلیت درگذشت ایشان علامه مصباح را، متفکری برجسته، مدیری شایسته، دارای زبان گویا در اظهار حق و استقامتی در صراط مستقیم توصیف کردند و خدمات وی در عرصه های مختلف همچون تولید اندیشه دینی و تربیت شاگردان ممتاز را کم نظیر دانستند. همچنین ایشان درگذشت آیت الله مصباح را خسارتی برای حوزه علمیه و حوزه معارف اسلامی خواندند.

یاد و خاطره ایشان برای همیشه در ذهن و قلب ما ماندگار است.

مسافر زمستان بود. هم قدوم و هم عروجش در سردترین شب های سال اتفاق افتاد. این چهره، آیت الله مصباح، ستاره درخشان آسمان ایران و انقلاب. فقیه، فیلسوف، مفسر قرآن و دانشمندی که گفتن و نوشتن از او و خدماتش به اسلام، آسان نیست.

در متن اول به ذکر خلاصه ای از زندگینامه ایشان، برای آشنایی با این مرد بزرگ اکتفا کردیم. در این متن بیشتر با اقدامات و اندیشه های ایشان آشنا می شویم.

آیت الله مصباح با روحیه ای علم جو، دائما در جستجوی بهره مندی از مجالس درس اساتید برجسته زمان خود بودند. ایشان در طول تحصیل خود از محضر اساتیدی چون آیت الله بروجردی، آیت الله بهجت، امام خمینی، علامه طباطبایی و سایر اساتید نامدار زمان خود بهره جسته اند.

تأثیرات هم نشینی با چنین بزرگوارانی تا همیشه در اخلاق و منش آیت الله مصباح دیده میشد. ایشان در سن ۲۷ سالگی به درجه اجتهاد نائل شدند.

برخلاف چیزی که رسانه ها و مکتوبات معاند در تلاش برای مخدوش ساختن چهره انقلابی ایشان به اذهان عمومی معرفی میکنند؛ سابقه فعالیت های علامه مصباح در حوزه تبلیغ دین و انقلاب اسلامی به پس از انقلاب محدود نمی شود. پیش از انقلاب نیز ایشان از نویسندگان دو نشریه مهم انقلابی کشور و چند نشریه سیاسی انتقادی مخفی در زمان حکومت پهلوی بودند.

عضویت در انجمن سزّی یازده نفره با هدف ایجاد مرکزیتی برای مبارزه با حکومت پهلوی و نوشتن نامه ها و اعلامیه های انتقادی در اعتراض به اقدامات حکومت شاهنشاهی، تنها چند نمونه از تلاش های بسیار ایشان در به ثمر رسیدن انقلاب است.

پس از انقلاب نیز فعالیت های ایشان در دو بخش سیاست و علم ادامه پیدا کرد.



# حذف وانهدام دانشگاه فرهنگیان به چه قیمتی؟

زهرا رحمانیان / پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام

فرمایشات گوهربارشان بر مخاطرات و آسیب‌های بالقوه موجود در سند ۲۰۳۰ تاکید کرده‌اند. در دیدار با جمعی از معلمان و فرهنگیان این سند را موجب سربازسازی برای مزدوران آمریکایی، انگلیسی و فرانسوی دانسته و در نفی سند ۲۰۳۰ فرمودند: این آن لب کلام در سند ۲۰۳۰ است. یعنی چه؟ یعنی جنابعالی، انسان متدین و علاقه‌مند به کشورتان، علاقه‌مند به آینده‌تان، در کلاس درستان سرباز برای غرب درست کنید. این که روی سند ۲۰۳۰ این قدر اصرار دارند و کار می‌کنند، آشکار و غیر آشکار سعی می‌کنند این را تحکیم کنند بر مناسبات کشورها از جمله کشور ما، این معنایش این است؛ چون دستورات و توصیه‌ها و نکات اصلی موجود در این سند برای آموزش و پرورش این است که آموزش و پرورش باید جوری مناسبات فکری شاگردان را تنظیم کند که فلسفه زندگی‌شان، اساس زندگی‌شان، مفهوم حیات در نظرشان، طبق تفکر غربی باشد. همین که عرض کردم؛ شما اینجا بنشینید سرباز درست کنید برای انگلیس و فرانسه و آمریکا.

تمدن، متکی به فرهنگ است. اگر فرهنگ قوی و غنی نباشد تمدن به وجود نمی‌آید. اینجاست که اهمیت سند ۲۰۳۰ معلوم می‌شود؛ هدف این سند این است که نظام آموزشی ما باید سبک زندگی و فلسفه حیات را بر اساس مبانی غربی به کودک بیاموزد.

برنامه آموزش ۲۰۳۰، برنامه‌ای فراملی و نسخه‌ای واحد جهانی برای تحقق آرمان چهارم از مجموعه آرمان‌های اهداف توسعه پایدار یونسکو می‌باشد؛ توسعه‌ای شامل کلیت نظام آموزشی در تمامی سطوح آموزش، اعم از رسمی، غیررسمی و ساختار نیافته، برای دستیابی به جامعه یادگیرنده و پایدار. آرمان برنامه آموزش ۲۰۳۰، «تضمین آموزش با کیفیت، برابر و فراگیر و ترویج فرصت‌های یادگیری مادام‌العمر برای همه» است. از سوی یونسکو، برای تحقق این آرمان، هفت هدف ویژه طراحی شده است. این اهداف عبارتند از: آموزش ابتدایی و متوسطه فراگیر؛ توسعه مراقبت آوان کودکی و آموزش پیش دبستانی و فراگیر؛ دسترسی برابر به آموزش عالی و آموزش فنی و حرفه‌ای؛ مهارت‌های مختلف برای کار شایسته و شرافتمندانه؛ فراگیری و دسترسی برابر زنان و مردان به فرصت‌های آموزشی؛ سوادآموزی فراگیر جوانان؛ و آموزش شهروندی برای توسعه پایدار. اما ابزارهای لازم برای تحقق آرمان‌های فوق، عبارتند از: ۱. توسعه فضای مناسب یادگیری؛ ۲. افزایش بورس‌ها و تربیت معلم؛ ۳. توسعه همکاری‌های بین‌المللی آنچه درباره این سند گفتنی است، ناهمخوانی آن با روح فرهنگ اسلامی و آموزه‌ها و معارف دینی است. از يك سو، تعارض آشکار این سند با آموزه‌های اسلامی و هنجارها و فرهنگ ایرانی و از سوی دیگر، ناسازگاری جدی آن با سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و اسناد بالادستی این حوزه از جمله چالش‌های جدی این سند است. رهبر معظم انقلاب در این زمینه تأکید دارند: «ما برای تربیت نسل آینده با حریفی به نام «نظام سلطه بین‌المللی» مواجه هستیم که برای نسل جوان ملت‌ها، به ویژه ملت ایران برنامه دارد. نوسازی نظام آموزشی به شیوه تقلیدی و رونویسی از دست غربی‌ها کاری غلط است. آموزش و پرورش در قانون اساسی، مسئله «حاکمیتی» است و دولت باید نقش‌آفرینی کند.

مقام معظم رهبری بارها و بارها در مواضع و



إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ  
اگر خداوند شما را یاری کند، هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد! و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او، شما را یاری کند؟! و مؤمنان، تنها بر خداوند باید توکل کنند!

#### سوره مبارکه آل عمران آیه ۱۶۰

مقام معظم رهبری: دانشگاه فرهنگیان را مسئولین جدی بگیرند؛ هرچه میتوانند برای این سرمایه‌گذاری کنند؛ به یک لحاظ، اهمیت این دانشگاه از همه‌ی دانشگاه‌های دیگری بیشتر است.

#### (دیدار با فرهنگیان اردیبهشت ۹۶)

با اینکه دانشگاه فرهنگیان مورد تاکید جدی مقام معظم رهبری قرار گرفته است، بعضی از آقایان به ظاهر دلسوز در پی حذف و انهدام دانشگاه فرهنگیان هستند و خواسته آنان جذب معلم جدا از مسیر دانشگاه فرهنگیان و از طریق یک دوره کوتاه آموزشی، آن هم بعد از گذراندن دوره کارشناسی در دانشگاه‌های دیگر است، حال آنکه آموزش و پرورش، نیازمند متخصصان آموزش دیده است نه معلمان آموزش دیده با یک دوره!

به گفته آقای فتاحی الهی، عضو شورای موسسه دانشگاه فرهنگیان کشور: قطعاً این گونه است، اگر بخواهیم کسی را جراح مغز و اعصاب کنیم، باید برای این کار کلاس‌های آموزشی چندین ساله برگزار شود. نمی‌توان فردی را که دوره یک ساله هلال احمر و کمک‌های اولیه را دیده به عنوان جراح مغز بپذیریم. روال آموزش و پرورش نیز همین‌گونه است، اگر ما بخواهیم به سند تحول بنیادین توجه کنیم باید همین مسأله را در نظر گرفت و دانشگاه فرهنگیان و شهید رجایی مراکز جذب و به کارگیری معلمان باشند.

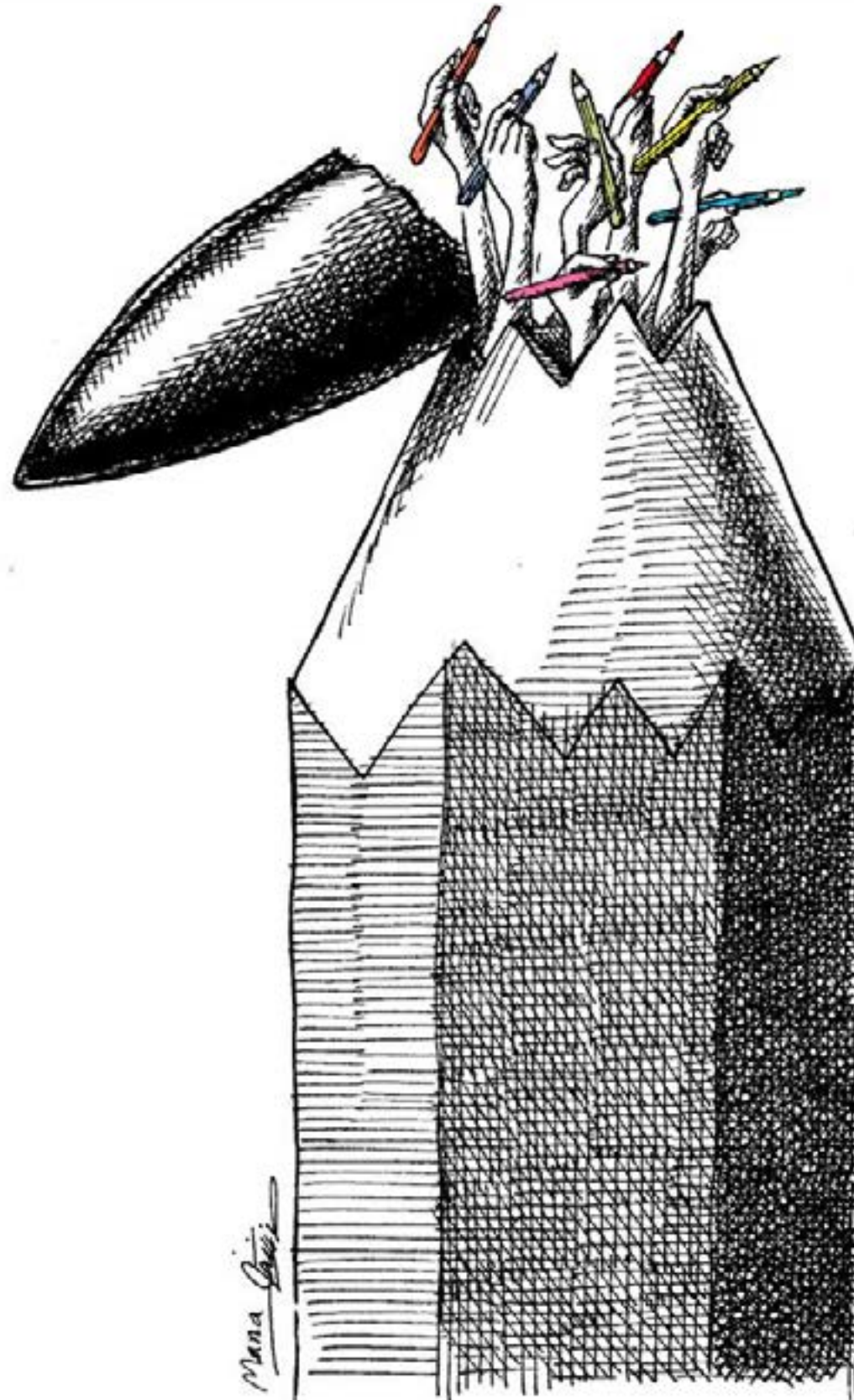
در تازه‌ترین خبر متوجه شدیم که موضوعی تحت عنوان « نحوه مشارکت دانشگاه ها ، موسسات آموزش عالی و حوزه های علمیه در تربیت منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش و آیین نامه گواهینامه صلاحیت های معلمی » در دستور جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفته است. این جنگی تمام عیار برای ضربه زدن به نظام مقدس آموزش و پرورش کشور است.

علی رغم فرمایشات مقام معظم رهبری که ” معلم متحول کننده جان لایعلم انسانها به روان عالم “ و ” دانشگاه فرهنگیان مرکز ثقل اصلی نظام آموزش و پرورش کشور است “ در حالیکه جهان، متمرکز بر مسئله تعلیم و تربیت است و پیشرفت برای جهانی شدن از آموزش و پرورش کلید می‌خورد، بار دیگر شاهد خیزش آقایان جهت انهدام دانشگاه فرهنگیان هستیم.

دولت و مجلس با کمترین بی توجهی سعی در نابودی این دانشگاه داشته اند . اگر بررسی کنیم متوجه خواهیم شد که در بین تمامی دانشگاه ها، دانشگاه فرهنگیان از کمترین بودجه و امکانات برخوردار است . اعضای هیئت علمی آن در کمال ناباوری با این وسعت عظیم فقط به فقط ۸۵۶ نفر می باشد .

مگر نه این که رهبر معظم انقلاب (حفظه الله) معلمان این مرز و بوم را افسران سپاه پیشرفت کشور خواندند و تاکید بر ارزش گذاری بر روی این دستگاه داشتند؟!

و مگر جز آن است که آینده کشور از تربیت و استعداد یابی آن نسل و تربیت هر نسل از بطن و متن مدارس برون می آید و ارکان، شاکله و شالوده مدارس را نیز معلمان تمدن ساز تشکیل می دهند؟!



اما متأسفانه در دولت تدبیر و امید شاهد اتفاقاتی جدا از سخنان رهبری بودیم.

به راستی که پرورش نسل آینده ساز و انقلابی به عهده همین دانشجو معلمان است، پس بجای سنگ اندازی جلوی پای دانشگاه فرهنگیان بهتر است که با دانشجو معلمان همراهی کنید و موانع پیشرفت را در مسیر تعلیم و تربیت کاهش دهید.

نادیده گرفتن اهمیت تربیت، آن هم در جریان پیشرفت، بی توجهی به مسئله آینده سازان در قرن ۲۱، قرار گرفتن هرفرد فارغ از آموزش و استعداد لازم در جایگاه معلمی، و اکنون معلم فروشی، همان است که ایران اسلامی را سال ها از رسیدن به تمدن نوین اسلامی و نیل به اهداف راهی که در پیمودن آن است باز خواهد داشت. به امید روزی که ارزش و مقام معلمان در جایگاهی قرار بگیرد که لایق این عزیزان است.

زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت

ناچار کاروان شما نیز بگذرد

بیش از دو روز بود از آن دگر کسان

بعد از دو روز از آن شما نیز بگذرد





بسیج دانشجویی پردیس فاطمه الزهرا علیها السلام اصفهان